



ਬਾਜ਼ਰੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਝਾੜ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ

ਕਾਨ੍ਹਾ-888

ਸ਼ਿਖਰ-101





ਇਹ ਬਾਜਰੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਦੇ 6-8 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਣੇ ਮੋਟੇ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਟੀਆਂ ਠੋਸ ਤੇ ਵੇਲਣਾਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਣੇ ਮੋਟੇ ਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸਮਾਂ ਵਧੇਰੇ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 'ਡਾਊਨੀ ਮਿਲਡਿਊ' (downy mildew) ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਹਨ।



ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਭੂਮੀ

ਗਰਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਜਲਵਾਯੂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੇਤਲੀ-ਦੋਮਟ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ
ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਰਹੇ; ਵਧੀਆ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।



ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਬੀਜ ਦੀ ਦਰ

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ – 15 ਜੂਨ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ।

ਬੀਜ ਸੋਧ – ਕੰਪਨੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਬੀਜ ਵੰਡਦੀ ਹੈ।

ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ – 1.5 ਤੋਂ 2 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ।



ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ 5-7 ਟਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲੀ-ਸੜੀ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪਾਓ। ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 90 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ, 50 ਕਿਲੋ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. (DAP) ਅਤੇ 125 ਕਿਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰ ਫਾਸਫੇਟ ਪਾਓ; ਜਦਕਿ ਬਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 50 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ, 27 ਕਿਲੋ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ 70-75 ਕਿਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰ ਫਾਸਫੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਕ ਜਾਂ ਪੋਟਾਸ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਤੱਤ ਪਾਓ। ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੀ ਅੱਧੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਫਾਸਫੇਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਓ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਅੱਧੀ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਸਿੰਚਾਈ ਜਾਂ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਓ।



ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ

ਸਿੰਚਾਈ – ਦੋ ਵਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਝਾੜ – ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸੁਧਰੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਕੇ, 'ਕਾਨ੍ਹਾ-888' (Kanha-888) ਕਿਸਮ ਤੋਂ 10-12 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਝਾੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।



ਟਿੱਪਣੀ

ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀ *ਬਿੱਘਾ* 7 ਤੋਂ 9 ਕੁਇੰਟਲ ਝਾੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੋਟ: ਸਰੋਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਜੀਵੀ ਨਦੀਨ *ਓਰੋਬਾਂਚੇ* (ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਮਾਰਗੋਜਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਦੀਨ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ 'ਤੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੂੰਦਾਂ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਉੱਭਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

